ולא מבטלי שירים לטיבלא. השתא ניחא ליה הא דטיבלא לא מבטלא לשיריים ליהוי כריבה סולתה ובקונטרס פירש טעמא אבל עדיין קשה ליהוי כשיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה וי"ל דקיימא לן כרבי יוחנן דאמר בפ"ק (לעיל ט.) מקטיר קומץ עליהם ור' שמעון בן לקיש חזר בו:

לימא דלא כרבי חייא. משמע מתוך הלשון דפשיטא ליה [א] דאיכא דמפליג על רבי חייא ועיין [ב] פירש טוס"פ דלא כוותיה:

התם כר' זירא. בסמוך אגמרא קומצה בשייריה אמרה רבי זירא לעיקר מלתיה משום דלא מיתרין כלל בענין אחר ועוד בפרק השותט והמעלה (זבחים קי.) על הא דתנן קמצה ואחר כך חזר קומצה לתוכה והקריבה בחוץ חייב פריך ונבטלו שייריים לקומץ ומשני [ב] רבי זירא נאמרה הקטרה כו' ולא משני כדרבי זירא [ב] אלא אהנך תרתי איתמר עיקר מילתיה: **תיבלה בקצה בו'.** [ב] (כדתניא) לענין מלה מיתניא דלקתני מלה היא אלא שנקלאת מלה ממובלת ובמוסבתא דפסחים (פ"ב) תני הכ"ג יוצאין במלה מתובלת אבל בריימתא זו לא אשכחן לא במנחות ולא בפסחים: **קסלקא דעתך דאפיש לה תבלין טפי ממצה.** אע"פ שאין דרך לעשות כן פעמים שנאספין תבלין במקום אחד ואכל

מאותו לד שיש בו רוב תבלין:

אלא למ"ד בתר מבטל אזלינן תבלין מי קא הוו מצה. יש לתמוה דמדמי הסיא דלעיל שהטעם שזה להך דהכא שאין הטעם שזה דכיון שיש בתבלין טעם מלה לאוי אלא ידי חובתו דכאמרינן בפ' התערובות (זבחים עח. ופס) עשה עיסה מן חטים ומן אורז (ומן שעורים ואורז) אם יש בו טעם דגן חייב בחלה ואדם יוצא בו ידי חובתו בפסח וע"ל דהך שמעתא פליגא אהסיא דהתם ואין להקשות אהסיא דתערובות מהא דאמרינן בערבי פסחים (פסחים קטו.) לא ליכריך איניש מלה ומרור בהדי הדדי דלמא אתי מרור דרבנן ומבטל למלה דאורייתא דהתם מחוק המרירות הוא דמבטל טעם המלה אבל אורז לא מבטל טעם דגן ועוד יש לפרש דהתם כשאוכל כזית מלה דכי מבטל אין מרור ליכא טעם כזית מלה אבל אם אוכל הרבה אדי: **כי סליק רב כהנא אשכחינהו לבני רבי חייא.** מכאן יש סייעתא לפי' הקונטרס שפירש בפרק בתרא דגיטין (דף פד:) דבימי [ב] רבי חייא עלה רב כהנא מבבל גבי כילד יעשה יטלנו ממנה כו' דקאמר מאן תנא אמר חזקיה ר"ש בן אלעזר היא ורבי יוחנן אמר דילכון אמר הואיל וקנאתו ליפסל בו ופי' שם בקונטרס ללחזקיה רבו היה אומר שרב כהנא עלה מבבל כמו [ב] בנו של רבי חייא שהיה מבבל ורבי יוחנן שאל הרבה שפיקות לרב כהנא דלחייתא בפ' בתרא דב"ק (דף קיז:) והיו מקשים לפי' הקונטרס דמשמע שבבר שביב [ב] רבי חייא כשעלה רב כהנא מבבל

[ב] דמאמרי' לעיל אין דס מבטל דס ואע"ג שא"ל [ח] לה להיות כזה ה"ג אזיל בתר חזותא והואיל ושייסס מין [ב] כבר אין בטלים זה בזה: **בטלוה זו בזו.** ורבי חנינא ורב חסדא מפרשי טעמא דרבי חייא והשתא פליגי דרב חסדא סבר בגילה בשחוטה א"ר חייא ולא שחוטה בגבילה ורבי חנינא מפרש לעיפכא: **נעוולה אגילה דרבי יהודה כו'.** ואי קשיא גבי דמים דא"ר יהודה לעיל [ד] אין דס חולין מבטל דס קדשים בשלמא לרבי חנינא הכא אפשר לקדשים להיות [ה] כמבטלין כחולין שבטילין ליה אחד יצא מקדושתו כחולין אלא לרב חסדא [ו] ליבטל דהא אי אפשר לחולין להיות כקדשים וה"ל מין בשאינו מינו [יא] לרב חסדא והוי דלא כר' חייא: [יב] **הוה ליה שיריים.** מה שנשתייר ממנחה זו ולא מבטלי שיריים דהך מנחה לטיבלא דלידך מנחה מה שנתערב שאין ניכר דלהוי ליה כמנחה אחרת קודם קמיצה [יג] אלא דיהוי קמיצה לאידך: **עולין הוא דלא מבטלין.** ושייריס לאו עולין נינהו: [ג] **לימא דלא כרבי חייא.** דלמר לא אמר ר' יהודה דאין בטל [יד] אם לא היכא דאפשר למיהוי כוותיה. [טו] ואמאי דלא מבטל ליה טיבלא לשייריס דמיהוי כריבה סלתה לא מצי למפרך לרבי חנינא דיימא דהכא דבתר מבטל אזלינן דאי בתר בטל אזלינן בשלמא למ"ד בתר בטל אזלינן בטל הוי כמבטל דלבי קמיץ מאידך הוא דלא מבטלי הדדי הא מין במינו בטל אלא פשיטא רבי יהודה בשלמא למ"ד בתר בטל אזלינן בטל הוי כמבטל דלבי קמיץ מאידך הוא דלא מבטלי הדדי הא מין במינו בטל אלא פשיטא רבי יהודה בשלמא למ"ד בתר בטל אזלינן בטל הוי כמבטל דלבי קמיץ מאידך הוא דלא מבטלי הדדי הא מין במינו בטל אלא פשיטא רבי יהודה בשלמא למ"ד בתר מבטל אזלינן מבטל הוי כבטל דכל פורתא חזי למקמץ מיניה [ב] והוי ליה מין ומינו ומין במינו לא בטל אלא למ"ד בתר בטל אזלינן קומץ מי קא הוי טיבלא [ג] לימא דלא כרבי חייא הא נמי כדרבי זירא ת"ש נתערב קומצה [ד] בשירים של חברתה לא יקטיר ואם הקטיר עלתה לבעלים והא הכא דלא הוי [ה] מבטל כבטיל ולא קא מבטלי ליה שירים לקומץ מני אי רבנן וכו' א"ר זירא נאמרה הקטרה בקומץ ונאמרה הקטרה בשירים מה הקטרה האמורה בקומץ אין קומץ מבטל את חבירו אף הקטרה האמורה בשירים אין שירים מבטלין את הקומץ ת"ש הקומץ שנתערב במנחה שלא נקמצה לא יקטיר ואם הקטיר זו שנקמצה עלתה לבעלים וזו שלא נקמצה לא עלתה לבעלים ולא קא מבטיל ליה טיבלא לקומץ מני אי רבנן הא מין במינו עולין הוא דלא מבטלי הדדי הא מין במינו בטיל אלא פשיטא ר' יהודה בשלמא למ"ד בתר מבטל אזלינן מבטל הוי כבטל דכל פורתא חזי למקמץ מיניה מי קא הוי טיבלא לקומץ מני אי רבנן הא נמי כדרבי זירא ת"ש נתערב קומצה [ד] בשירים של חברתה לא יקטיר ואם הקטיר עלתה לבעלים והא הכא דלא הוי [ה] מבטל כבטיל ולא קא מבטלי ליה שירים לקומץ מני אי רבנן וכו' א"ר זירא נאמרה הקטרה בקומץ ונאמרה הקטרה בשירים מה הקטרה האמורה בקומץ אין קומץ מבטל את חבירו אף הקטרה האמורה בשירים אין שירים מבטלין את הקומץ ת"ש [א] תיבלה בקצה בשומשמין ובכל מיני תבלין כשרה מצה היא אלא שנקראת מצה מתובלת קא סלקא [ו] דעתך דאפיש לה תבלין טפי ממצה בשלמא למאן דאמר בתר בטל אזלינן בטיל הוי כמבטל דלבי מעפשא הוי לה כתבלין אלא למאן דאמר בתר מבטל אזלינן תבלין מי קא הוו מצה הכא במאי עסקינן דלא אפיש לה תבלין דרובה מצה היא ולא בטלה דיקא נמי דקתני מצה היא אלא שנקראת מצה מתובלת ש"מ כי סליק רב כהנא אשכחינהו לבני רבי חייא דיתבי וקאמרי עשרון שחלקו והניחו

כאר חזותא אזיל. [ז] דקאמרי' לעיל אין דס מבטל דס ואע"ג שא"ל [ח] לה להיות כזה ה"ג אזיל בתר חזותא והואיל ושייסס מין [ב] כבר אין בטלים זה בזה: **בטלוה זו בזו.** ורבי חנינא ורב חסדא מפרשי טעמא דרבי חייא והשתא פליגי דרב חסדא סבר בגילה בשחוטה א"ר חייא ולא שחוטה בגבילה ורבי חנינא מפרש לעיפכא: **נעוולה אגילה דרבי יהודה כו'.** ואי קשיא גבי דמים דא"ר יהודה לעיל [ד] אין דס חולין מבטל דס קדשים בשלמא לרבי חנינא הכא אפשר לקדשים להיות [ה] כמבטלין כחולין שבטילין ליה אחד יצא מקדושתו כחולין אלא לרב חסדא [ו] ליבטל דהא אי אפשר לחולין להיות כקדשים וה"ל מין בשאינו מינו [יא] לרב חסדא והוי דלא כר' חייא: [יב] **הוה ליה שיריים.** מה שנשתייר ממנחה זו ולא מבטלי שיריים דהך מנחה לטיבלא דלידך מנחה מה שנתערב שאין ניכר דלהוי ליה כמנחה אחרת קודם קמיצה [יג] אלא דיהוי קמיצה לאידך: **עולין הוא דלא מבטלין.** ושייריס לאו עולין נינהו: [ג] **לימא דלא כרבי חייא.** דלמר לא אמר ר' יהודה דאין בטל [יד] אם לא היכא דאפשר למיהוי כוותיה. [טו] ואמאי דלא מבטל ליה דאפשר למיהוי כריבה סלתה לא מצי למפרך לרבי חנינא דיימא דהכא דבתר מבטל אזלינן דאי בתר בטל אזלינן בטל הוי כמבטל דלבי קמיץ מאידך הוא דלא מבטלי הדדי הא מין במינו בטל אלא פשיטא רבי יהודה בשלמא למ"ד בתר בטל אזלינן בטל הוי כמבטל דלבי קמיץ מאידך הוא דלא מבטלי הדדי הא מין במינו בטל אלא פשיטא רבי יהודה בשלמא למ"ד בתר בטל אזלינן בטל הוי כמבטל דלבי קמיץ מאידך הוא דלא מבטלי הדדי הא מין במינו בטל אלא פשיטא רבי יהודה בשלמא למ"ד בתר מבטל אזלינן מבטל הוי כבטל דכל פורתא חזי למקמץ מיניה [ב] והוי ליה מין ומינו ומין במינו לא בטל אלא למ"ד בתר בטל אזלינן קומץ מי קא הוי טיבלא [ג] לימא דלא כרבי חייא הא נמי כדרבי זירא ת"ש נתערב קומצה [ד] בשירים של חברתה לא יקטיר ואם הקטיר עלתה לבעלים והא הכא דלא הוי [ה] מבטל כבטיל ולא קא מבטלי ליה שירים לקומץ מני אי רבנן וכו' א"ר זירא נאמרה הקטרה בקומץ ונאמרה הקטרה בשירים מה הקטרה האמורה בקומץ אין קומץ מבטל את חבירו אף הקטרה האמורה בשירים אין שירים מבטלין את הקומץ ת"ש [א] תיבלה בקצה בשומשמין ובכל מיני תבלין כשרה מצה היא אלא שנקראת מצה מתובלת קא סלקא [ו] דעתך דאפיש לה תבלין טפי ממצה בשלמא למאן דאמר בתר בטל אזלינן בטיל הוי כמבטל דלבי מעפשא הוי לה כתבלין אלא למאן דאמר בתר מבטל אזלינן תבלין מי קא הוו מצה הכא במאי עסקינן דלא אפיש לה תבלין דרובה מצה היא ולא בטלה דיקא נמי דקתני מצה היא אלא שנקראת מצה מתובלת ש"מ כי סליק רב כהנא אשכחינהו לבני רבי חייא דיתבי וקאמרי עשרון שחלקו והניחו

[ב] דמאמרי' לעיל אין דס מבטל דס ואע"ג שא"ל [ח] לה להיות כזה ה"ג אזיל בתר חזותא והואיל ושייסס מין [ב] כבר אין בטלים זה בזה: **בטלוה זו בזו.** ורבי חנינא ורב חסדא מפרשי טעמא דרבי חייא והשתא פליגי דרב חסדא סבר בגילה בשחוטה א"ר חייא ולא שחוטה בגבילה ורבי חנינא מפרש לעיפכא: **נעוולה אגילה דרבי יהודה כו'.** ואי קשיא גבי דמים דא"ר יהודה לעיל [ד] אין דס חולין מבטל דס קדשים בשלמא לרבי חנינא הכא אפשר לקדשים להיות [ה] כמבטלין כחולין שבטילין ליה אחד יצא מקדושתו כחולין אלא לרב חסדא [ו] ליבטל דהא אי אפשר לחולין להיות כקדשים וה"ל מין בשאינו מינו [יא] לרב חסדא והוי דלא כר' חייא: [יב] **הוה ליה שיריים.** מה שנשתייר ממנחה זו ולא מבטלי שיריים דהך מנחה לטיבלא דלידך מנחה מה שנתערב שאין ניכר דלהוי ליה כמנחה אחרת קודם קמיצה [יג] אלא דיהוי קמיצה לאידך: **עולין הוא דלא מבטלין.** ושייריס לאו עולין נינהו: [ג] **לימא דלא כרבי חייא.** דלמר לא אמר ר' יהודה דאין בטל [יד] אם לא היכא דאפשר למיהוי כוותיה. [טו] ואמאי דלא מבטל ליה דאפשר למיהוי כריבה סלתה לא מצי למפרך לרבי חנינא דיימא דהכא דבתר מבטל אזלינן דאי

והניחו בביסא. ואלו שני המאלאין אין נוגעין זה ח) לזה: **מהו.** מי נטמא מחיצו או לא: **כי פגע.** בפרק חומר בקודש (מגיגה דף כ:) הכלי מלרף מה שבתוכו לקדש שאם נגע בטבול יום ממקלתו פסל את כולו: **ה"מ דנגעי אהדדי כו'.** להכי נקט טבול יום משום דאין טומאתו חמורה לעשות ראשון ושני דאי טומאה אחמת ג"ל לירוף הא ממנה אותו הטמא את הכלי והכלי ממנה את השאר: **מי פגע לי מחבר.** (ב) הוה משמע דנגעי אהדדי והכלי מחברם כאילו הוי חד ואם נטמא זה נטמא זה. מלרף משמע דאין נוגעין וזה מלרפן ב) להיות אחד: **הושיע.** אלי עשרון אחד לבין הנך ג) אלי עשרון: **מהו.** אם נגע בטבול יום בזה מהו שיטמא אותן יא) שנים: **אין צריך לכלי.** כגון האי אלי עשרון שלישי דאין צריך לכלי דהא אינו מלטרף עם אלו למנחה אחת יב) אין הכלי מלרפו וטהורים הראשונים: **הושיע טבול יום כו'.** באוירן ולא נגע לא בהן ולא בכלי: **לירוף לי דאורייתא.** יג) דאמרינן (מגיגה דף כג.) כף אחת ד) הכתוב עשאו לכל מה שבכף אחת לא שנא לחומרא כגון טומאה ול"ש לקולא כגון קמילה דהוי כאילו נוגעין וקמילה מעלייתא היא: **או דרבנן.** ולחומרא ולא לקולא: **מזו בפני עלמה.** משמע שעומד מזו בלד הכלי כדי קומץ שאינו מעורב וכן יד) כזו: **הך דמערב** טו) **הא לא נגע.** בקומץ וקתני כשרות אלמא לירוף דאורייתא: **אמר רבא דילמא.** לאו דקאי קומץ בפני עלמו טז) : **בגושין המחולקין העשוין למסרק.** יז) גופי המנחה מחולקין מלאחד מזו כדי קומץ ומזו כדי קומץ אבל בראש האחד נוגעין במסרק זה שמלד אחד ממחבר ומלד אחד שייו מפוזרות: **מאי הוי עלה.** דשני המאלאים המחולקים מהו לקמוץ מזה על זה משום לירוף כלי: **והריס ממנו.** בקומלו: **דומיא דב' כליס.** כגון האין נוגעין זה בזה: **בגון קפיזא בקבא.** שחקק מדה קטנה בתוך מידה גדולה יח) ונותן בפנימי אלי עשרון ואליו בחיצון לאש"ג דעריבי שני האלאין מעילאי בגודש הכלי: **ליון דמפסקי מחיצתא מפסקי** יט). לאין עירוב הגודש עירוב הואיל ואינו כ) באויר הכלי. כא) **והא דייקינן הא כלי אחד דומיא דהאי שהוא בשני כליס כשר: בגון עריבא** כב) . אריבה כג) של תרנגולין ומחילה נמוכה כד) **בחמלעית כדי לחלוק בין מים למורסן ואותה מחילה נמוכה** כה) **ואינה** מגעת לשפת העריבה הילכך לאו הספק הוא כו) דנגעי למעלה מן המחילה שני האלאין באויר הכלי אבל הכא גבי ביסא דחלוקין הן לגמרי לא: **לירוף כלי וחיבור מים מהו.** כלומר אלי עשרון שנטמא בלירוף כלי מהו שיטמא אחר בחיבור מים כגון אם יש שני אלאי עשרון בכלי ואין נוגעין ואלי עשרון יש חוץ לכלי וחיבור מים כגון נלוק או ליור מחבר את של חוץ לכלי כז) ומה שבחוץ הכלי וגע טומאה בזה שבכלי שאינו נוגע במים ונטמא חבירו משום לירוף כלי מהו שיטמא אם זה שבחוץ בחיבור מים **מהו.** שיטמא אחר בחיבור מים: **ה"מ דגואי.** לאותו שבכלי אלי ולא לשל חוץ: **מחבר.** כח) ונטמא האיון: **חיבור מים ולירוף כלי.** כגון אם נטמא האיון ונטמא זה שבכלי בחיבור מים: **מהו.** שיטמא זה את האחר משום לירוף כלי מי אמרינן דלא אלא מהני לירוף אלא לטומאה שאירעה בתוך הכלי או לא אמרינן: **ונטמא אחד מהן.** ואח"כ הניח לשניהם בביסא ואין נוגעין להלהיא ולאי לא מהני לירוף שיחזור זה ויטמא את זה שהרי לא היה בכלי בשעת טומאתו לו) (אלא אם כן) חזר טבול יום ונגע בטמא מהו שיקבל טומאה זו כדי לפסול חבירו: **הא שבע ליה טומאה.** דאשונה ולא יקבל עוד טומאה אחרת:

מדרש

מדרש

והניחו בביסא ונגע טבול יום באחד מהן מהו כי ו) תנן א כלי מצרף מה שבתוכו לקדש ה"מ היכא דנגעי א) בהדדי אבל היכא דלא נגעי בהדדי לא או דילמא ל"ש אמר להו איהו מי תנן כלי מחבר כלי מצרף תנן ב כל דהו הושיט אחד לביניהן מהו א"ל ג) צריך לכלי כלי מצרפו אין צריך לכלי אין כלי מצרפו הושיט טבול יום את אצבעו ביניהן מהו אמר להו ד אין לך דבר ב) שמטמא מאוירו אלא כלי חרס בלבד הדר איהו בעא מינייהו מהו ה לקמוץ מזה על זה צירוף דאורייתא או דרבנן אמרו לו זו לא שמענו כיוצא בו שמענו דתנן שני מנחות שלא נקמצו ונתערבו זו בזו אם יכול לקמוץ מזו בפני עצמה ומזו בפני עצמה כשירות ואם לאו פסולות כי יכול לקמוץ מיהא כשירות אמאי הך דמערב הא לא נגע אמר רבא דלמא ג) בגושין המחולקין העשויין כמסרק מאי הוי עלה אמר רבא ת"ש דתניא ו והרים ממנו מן המחובר * שלא יביא עשרון בשני כלים ויקמוץ הא בכלי אחד דומיא דשני כלים קמיץ א"ל אביי דילמא שני כלים ה"ד כגון קפיזא בקבא דאע"ג דעריבי מעילאי כיון ז) דמיפסק מחיצתא דקפיזא מתתא ח) הא כלי אחד דומיא דב' כלים ה"ד כגון עריבתה של תרנגולין ואע"ג דמיפסקן מחיצתא הא נגיע אבל הכא דלא נגיע בלל תיבעי לך בעי רבי ירמיה צירוף כלי וחיבור מים מהו כי תנן כלי מצרף מה שבתוכו לקדש ה"מ דגואי אבל דבראי לא או דילמא כיון דמחבר מחבר ואם תימצי לומר י כיון דמחבר מחבר חיבור מים וצירוף כלי ז) ונגע טבול יום מבחוץ מהו כי תנן כלי מצרף ה"מ דנגע מגואי אבל מבראי לא או דילמא לא שנא יתיקו: בעי רבא ח עשרון שחלקו ונטמא אחד מהן והניחו בביסא וחזר טבול יום ונגע באותו טמא מהו * מי אמרינן שבע (ט) ז) לו טומאה או לא אמר ליה אביי ומי אמרינן שבע ליה טומאה והתנן ג) סדין טמא

קדשי קדשים (דף נט.) כי קליק רב כהנא אשכחיה לר"ש ברבי דיתיב וקאמר משמיה דר' ישמעאל בר' יוסי מזבח שנפגם כולו אבל ולאי הא דשאל לו רבי יוחנן ספיקותיו היה בסוף ימיו כשהיה ר' יוחנן ראש ישיבה כדמוכח בסוף ב"ק (דף קיז:) ור"ת פי' ההיא דגיטין (דף פד:) לא) רבי יוחנן לתלמידיו שמבכל היה אומר כמו שמפרש הא לן והא להו בקידושין (דף כט.):

שאין צריך לכלי אין כלי מצרפו. בפרק בתרא דחגיגה (דף כג.): בגמרא הכלי מלרף לב) מדכתיב כף אחת ומותיב רב כהנא מהתיא דמוסיף ר"ש ודייק מינה שהוא מדרבנן ומשני ר"ש בן לקיש משום בר קפרא לא נצרכא לג) לשיני מנחה דאורייתא את שצריך לכלי הכלי מלרפו ושאין צריך לכלי אין הכלי מלרפו ואתו רבנן וגזור אפי' אין צריך לכלי כלי מלרפו וזהו תימה שפשוט לרב כהנא כל כך דאין כלי מלרף מה שאין צריך לכלי לד) דלא משמע דפליג אהתיא שיויא ושמא סבר לה כהתיא שיויא דרבה בר אבוה דמשני התם כשנכרו ע"ג קטבלית מ"ל דוקא בשיני מנחה שהיה כבר צריך לכלי מלרף כלי מדרבנן שלא יצא מקדושתו לקודש קמיצה ולא דמי להכא * דלא היה מעולה צריך לכלי:

צירוף דאורייתא או דרבנן. ומ"ת והא רב כהנא גופיה מדקדק בפרק בתרא דחגיגה (ג"ז שם) שהוא דרבנן מהתיא דהוסיף ר"ע ויש לומר דשמא מספקא ליה משום לה) שיויא דהתם:

צירוף כלי וחיבור מים מהו. פי' בקונטרס כלומר אלי עשרון שנטמא בלירוף כלי מהו שיטמא לו) בחיבור מים כגון אם יש שני אלאי עשרון בכלי ואין נוגעין ואלי עשרון יש חוץ לכלי וחיבור מים כגון נלוק או ליור מחבר את אשר חוץ לכלי למה שבתוך הכלי ונגע טומאה בזה שבכלי שאינו נוגע במים ונטמא חבירו משום לירוף כלי מהו שיטמא אם זה שבחוץ בחיבור מים ודבר תימה הוא לומר שמשקין מחברין אוכלין לקבל טומאה ולטמא אחרים ועוד שפירש שמתחברין ע"י נלוק והלא אפי' למים עצמן קיימא לן במכשירין (פ"ה מ"ט) דאין נלוק חיבור לטומאה וכעין פי' הקונטרס יש משנה אחת במסכת טהרות פרק שמיני (מ"ח) עריבה שהיה קטפרס לו) (ונלוק) מלמעלן ומשקה טופח מלמטן וג' תחיכות כגילה אינן מלטרפות ושתים מלטרפות ור' יוסי אומר אפי' שתים אינם מלטרפות אא"כ היו רוצות משקה ואם היה משקה עומד אפי' כעין החרדל מלטרף ר' דוסא אומר האוכל פרור אינו מלטרף ובמוספתא פ) תניא אתרוג שנפרץ ותחבו בכוס או בקיסם הרי זה אין חיבור שאין חיבורי אדם חיבור עיסה שלשה במי פירות טהורה שאין לך דבר שמחבר את האוכלין אלא שבעה משקין ודבר תימה הוא אם לא לח) ליתא מי פירות אינה מועלת לחבר את הקמח ושמא לשה לאו דוקא אלא אורחא דמילתא נקט לט) דבר שאדם לש במי פירות פעמים שמי פירות מחברין ג' חלאי זיתים עיסה במשקין הבאין מזה לזה ו) : ועשאו

והרים ממנו מן המחובר. תוס' לקמן דף ע"ז ע"ב (ד"ה והקריב) ולף ק"ו (ע"ש) (ע"ב ד"ה אפשר): **צירוף** כלי וחיבור מים. כגון שעשרון שנתלק לג' חלקים הפעמי אלהדדי אלא שהכלי מלרפן לטומאה ומלק שלישי הוא חוץ לנישה ומים של נלוק לו משקה טופח מחבר האיון לאחד מן החלקים הבאים הכשר הכשרה ונגע טבול יום בחלק הפעמי שאינו מחובר לאיון ונטמא שנתחבר הכשרה לטומאה ונגע בטבול יום בחלק הפעמי שאינו מחובר לו טמא מחיבור המים שם יטמא הפעמי האחר שאינו מחובר לאיון מפני לירוף הכלי: **רש"י ד"ה** מהו. **אם** נגע טבול יום וכו'. והרמב"ם ז"ל לא פירש כן בפי"ב מהל' שאר אבות הטומאות (ה"ח) ע"ש: **ד"ה** צירוף כלי וחיבור. בלומר. והרמב"ם ז"ל פי' נטען אחר בהלכות שאר אבות הטומאות בפרק י"ב (ה"ט): **תוספות** ד"ה צירוף כלי וחיבור. **פי'** בקונטרס. תוס' דף ק"ס ע"ב (ד"ה חיבור): **בא"ד.** עיבה שלשה במי פירות שהורה. עיין נר"ש בסמ' עטל יום ס"ג (מ"ה):

ויעשאו מחלק אחד מהן. כגון כלי קטן שחקוק בתוך גדול כעין כוס שחקוק בקערה ומילא הגדול מלא שלת והקטן שבתוכו נמי מלא. דאע"ג דערב הקמח מעילאי דקפוזא כשהוא מבורר לא נתקדש אלא מה שבתוך חלל הכלי והכלי הוא מופסק עד למעלה כיון דמפסקי מחיצת דהאי לחודיה, לא יקמוץ מהן דהריין שני כלים: **וכלי אחד דומיא דשני כלים.** דקאמר דקמיץ עריבת התרנגולים שעשו בה מחיצה באמצע דמכאן נותן מים לשתות ומכאן סובין לאוכל, דאע"ג דמפסקן מחיצה כדי שלא יגעו המים לסובין, קא נגיע מלעיל המים לסובין ואותה מחיצה אינה חשובה כמו דקפוזא דהאי עריבה כולה חד כלי הוא אלא שיש מעט הפסק בנתיים ומ"מ נגיע מלעיל ההפסק, אבל הכא בעשרון שחלקו לא נגיעי זה בזה כלל ולא מצי קמיץ: **צירוף כלי וחבור מים.** כגון שיש בכלי שני חצאי עשרון דלא נגעי זחדן לכלי חצי עשרון

והכלי מוטה וקאתו מים ומחברי ומשכי מחצי עשרון דלחדן לחצי עשרון דלפנים ונגע טבול יום בחצי עשרון דלפנים: **חבור מים וצירוף כלי.** דמיא מחברי אלו שני חצאין חצי עשרון דלחדן וחצי עשרון דלפנים, וכלי מצרף שני חצאין שבתוכו ונגע טבול יום בחצי עשרון דלחדן, אמרינן כמאן דנגע בכולהו דמי או לא, ויקו. ומש"ה קאמר חבור מים תחילה משום דקא מיבעיא ליה אי נגע טבול יום בחצי עשרון דלחדן: **עשרון שחלקו.** וחצי האחד הניח בביסא והאחר לחדן: **ונטמא אחד מהם.** אותו שבחדן נטמא בחדן: **והניחו בביסא וחזר טבול יום ונגע באותו טמא.** שבתוך הביסא: **מי אמרינן שבע ליה טומאה וכו'.** או דילמא לא אמרינן שבע ליה טומאה ועדיין מקבל טומאה ומטמא חצי עשרון האחר דכלי מצרפן:

מ א ב מיי' פי"ב מהל' שאר אבות הטומאה הל"ז:
מא ג מיי' שם הלכה ח:
מב ד מיי' פי"ג מהל' כלים הל"ח:
מג ה מיי' פי"א מהל' פסולי המוקדשין הל' כג:
מד ו ז מיי' פי"ב מהל' שאר אבות הטומאה הל"ט:
מה ח מיי' שם הלכה י:

שינויי נוסחאות

א) אהדדי. וכן גורס לקמן. (ישר ושובב): **ב)** שמיטמא. (ישר ושובב): **ג)** בגופיה. (צ"ק): **ד)** כיון דמפסקי מחיצתא. (ש"מ): **ה)** מתמא לא הפ. (צ"ק): **ו)** ולירוף כלי מהו מיקו. והשאר מתמ. (ש"מ): **ז)** שבע ליה טומאה. (ש"מ): **ח)** אין נוגעין זה בזה. (ש"מ): **ט)** מלרפן כאילו הם נוגעין ותיתוב לחיות אחד ממקו. (ש"מ): **י)** תלאי עשרון ונתנו ביניהם. (ש"מ): **יא)** אותן הנים. (ש"מ): **יב)** אחת: הפ"ל ומה"ל אין הכלי מלרפו. (ש"מ): **יג)** דאורייתא. דכתיב קף אחת הכתוב עשאן. (ש"מ): **יד)** וכן מזו. (ש"מ): **טו)** הך דמערב. באידך מנחה ממנחת הקומץ זו: הפ"ל ומה"ל הא. (ש"מ): **טז)** בפני עצמו אלא בגושין. (ש"מ) וגר' ל"ק בגופיה: **יז)** גושי המנחה. (ישר ושובב): **יח)** ונתן בפנימי. (ש"מ): **יט)** מתמלא לא דאין. (ש"מ): **כ)** ואינו מערב בחוץ. (ש"מ): **כא)** ובהלי דייקינן. (ש"מ): **כב)** עריבת הרגגולין אריבה של. (ש"מ): **כג)** עריבה. (ד"ה): **כד)** בחמלעיתה כדי לחלוק. (ש"מ): **כה)** ממנה אינה מגעת. (ש"מ): **כו)** הוא דהא נגעי למעלה. (ש"מ): **כז)** חוץ לכלי לאחר שבתוך הכלי. (ש"מ). וגר' בה"ל למה שבתוך: **כח)** שיטמא זה את זה של חוץ בחבור. (ש"מ): **כט)** מחבר ומטמא החיון. (ש"מ): **ל)** בשמא טומאה אלא אם חזר. (ש"מ). ומ"ה הניח בביסא נ"ל ראש"כ. וגר' ל"ק אלא אח"כ נחזר: **לא)** דדבי. (ישר ושובב): **לב)** מלרף יליף מלכתיב. (ש"מ): **לג)** לנלכתא אלא לשיני. (ש"מ): **לד)** ולא. (צ"ק): **לה)** משום שיניי דהתם. (ש"מ): **לו)** שיטמא אחר בחבור. (ש"מ): **לז)** והבצק. (מ"ה): **לח)** הוא אם אין לשם מי פירות מועלת. (ש"מ): **לט)** נקט דבשאדם לש. (ש"מ): **מ)** מזזה המזה. (ש"מ):

שיטה מקובצת

מהו לקמוץ מזו אל זו. עיין בתוס' לקמן דף ט"ז ע"ב (ד"ה והקריב): **אמאי** הא דמערב הא לא נגע. דמ"ל שהן מעורבין כל כך מלד אחד שיהא הטומאה של זו מולק מקצת חבירו ומסקינו שלא יהא כל השעורין של זו מחובר לעצמו וה"ל כנוסן המתולקין מזה:

מסורת הש"ס

מ) פסחים יט. חגיגה כ:, **נ)** [חגיגה כד.], **ג)** כלים פכ"ז מ"ט [וש"כ מ"ז], **ד)** [במדבר ז], **ה)** [ספ"ל דשולקין], **ו)** ועי' תו' זבחים קה: ד"ה חיטור,

תורה אור השלם

1. וְהֵרִים מִמֶּנּוּ בְּקֹמְצוֹ מְסֹלֶת הַמִּנְחָה וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֶת כָּל הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר עַל הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ לַיְיָ: ויקרא ו ח

הגהות הב"ח

(א) גמ' שבע ליה טומאה תנן לה: **(ב)** רש"י ד"ה מי מחבר הוה משמע וכו' נטמא זה אבל מלרף משמע:

גליון הש"ס

גמ' שלא יביא עשרון בשני כלים. עי' לקמן דף ק ע"ב תוס' ד"ה אפשר: **שם מי אמרי'** שבע ליה טומאה. עיין שבת דף לז ע"ב תוס' ד"ה פחות: **תוס'** ד"ה שאין כו' דלא היה מעולם צריך לכלי. ע' בהר"ש פ"ז דטהרות משנה ט:

מוסף רש"י

כלי מצרף מה שבתוכו לקדש. תמיכות אוכלים הרבה בכלי אחד ונגע טומא באחד מהן הכלי מלרפן לחיות כולן תמיכה אחת ונטמאו כולן (חגיגה כ:). עריבה אריכה ובה אוכלי קודש מכאן ואוכלי קודש מכאן ואין נוגעין זה בזה ונגע טומא באוכלין שבראש אחד ובכלי לא נגע, ואוכל אין מטמא כלי אפילו מדרבנן ואפ"ה האוכלין שבאמ לאשים טמאים שהכלי מלרפן (פסחים יפ:). צריך לבלי. דומיא דקטורת שבכף דאיירי בה קרא כלי מלרפו, ושאינו צריך לכלי כגון שיני מנחה שהן אכילת כהן אין הכלי מלרפן (חגיגה כד:).

רבינו גרשום

כלי מצרף תנן כל דהו. בין נגעיי בין לא נגעיי, דמצרף משמע הנך דאינם מחוברים: **שאינו צריך לכלי.** כגון זה חצי עשרון דלא מצינו מנחה של עשרון וחצי אין כלי מצרפן לטמא אחרים: **ונתערבו זה בזה.** באמצע הכלי: **אם יכול לקמוץ מזו בפני עצמה.** מצד אחד ומזו מצד אחד כשרה דלא נתערבו לגמרי: **אמאי הך דמערב באידך מנחה הא לא נגע.** למקום דקמוץ דהויא כשלשה צבוריין ואפ"ה כשרה והן הכי נמי אם קמץ מחצי עשרון על חצי עשרון כשר: **אמר רבא.** מהא לא תפשוט **דילמא בגושין.** כמו גופין: **המחולקין העשויין במסרק.** דלא איעריבו ולא נגעי אלא מתחת פורתא דכי קא קמץ מקומם אחד קא קמץ, דההוא דאיערב נגע לההוא דקמץ ואכתי מהא לא תפשוט מהא: **א"ל אביי.** לא תפשוט מהא: **דילמא שני כלים.** דקאמר תנא לא שני כלים ממש אלא ה"ד **כגון קפיזא בקבא.** כגון כלי קטון שחקוק בתוך גדול כעין כוס שחקוק בקערה ומילא הגדול מלא שלת והקטון שבתוכו נמי מלא. דאע"ג דערב הקמח מעילאי דקפוזא כשהוא מבורר לא נתקדש אלא מה שבתוך חלל הכלי והכלי הוא מופסק עד למעלה כיון דמפסקי מחיצת דהאי לחודיה, לא יקמוץ מהן דהריין שני כלים: **וכלי אחד דומיא דשני כלים.** דקאמר דקמיץ עריבת התרנגולים שעשו בה מחיצה באמצע דמכאן נותן מים לשתות ומכאן סובין לאוכל, דאע"ג דמפסקן מחיצה כדי שלא יגעו המים לסובין, קא נגיע מלעיל המים לסובין ואותה מחיצה אינה חשובה כמו דקפוזא דהאי עריבה כולה חד כלי הוא אלא שיש מעט הפסק בנתיים ומ"מ נגיע מלעיל ההפסק, אבל הכא בעשרון שחלקו לא נגעיי זה בזה כלל ולא מצי קמיץ: **צירוף כלי וחבור מים.** כגון שיש בכלי שני חצאי עשרון דלא נגעי זחדן לכלי חצי עשרון

בחדן: **והניחו בביסא וחזר טבול יום ונגע באותו טמא.** שבתוך הביסא: **מי אמרינן שבע ליה טומאה וכו'.** או דילמא לא אמרינן שבע ליה טומאה ועדיין מקבל טומאה ומטמא חצי עשרון האחר דכלי מצרפן:

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

ועשאו וילון טהור מן המדרס. וכגון דעבד ביה שיעור מעשה כדאמר בפרק במה אשה (שבת ד' נמ:) דאין עולין מטומאתן אלא בשיעור מעשה ובמסכת כלים בפרק הכריס (מ"ו) מפרש איזו היא שיעור מעשה דתנן סדין שהוא טמא מדרס עשאה וילון טהור מן המדרס אבל טומאה טמא מת מאימתי טהרתה ב"ש אומרים משיתפר וב"ה אומרים משיקשר ר"ש אומר משיקבע (ע) בר) וכי באיזה מדרס נגע זה לפי מה שהוא ר"ל דלא אמרינן שבע ליה טומאה ל"ל דאיירי בבגד שלא נקפל משדרס עליו הזב ועוד ל"ל דלא מיירי בשדרס עליו בדרגלו ערוס או נעול או בדבר שטומאת מדרס בה] דל"ב אתיא ליה מדרס ומגע בבת אחת ובבת אחת לא אמרינן שבע ליה טומאה כדמפקי' אלא כגון שיש פשוט כלי עץ מפסיקין או דבריס שאין ממומאין מדרס: **כי נגע בו הזב מיהא טמא ואפילו לבסוף בו'.** לפי מה דס"ל לאביי שאין חילוק בין בת אחת לזה אחר זה כדמוכח בסמוך כשבא לדקדק מסיפא יש לתמוה דמתנא קמא היה לו לדקדק דלא אמרינן שבע ליה טומאה דקאמר אבל טומא מגע מדרס ופירושו בבת אחת באתה לו טומאת מדרס וטומאת מגע לפי שנוגע בעצמו דת"ק דרבי יוסי הוא ר"מ דקסבר טומאת בית הסתרים מטמא כדאשכחן בפ' בהמה המקשה (חולין דף עב:) דפליגי כי האי גוונא בשלשה על שלשה שנחלק וי"ל דלכך דייק מר' יוסי שלא תאמר הא דפליג עליה ר' יוסי וקאמר (ו) באיזה מדרס נגע זה הייבו משום דס"ל דאמרינן שבע ליה טומאה וא"ת בס"פ העור והרוטב (שם דף קכח:) גבי בר) (מתיבתא כזית אבר) מן חי דאמר חישב עליו וא"כ מתכו טמא כולו לפי שירד עליו תורת טומאת אוכלין כשחישב עליו ואמאי נימא שבע ליה טומאה שהוא טמא טומאת אבר מן חי המחורה וי"ל דאיכא נמי חומרא בטומאת אוכלין שמועיל לטמא טומאה בפחות מכביצה אוכלין וזה משלימו לכביצה בר) ואין לתרץ דהאי דחישב עליו וא"כ מתכו טמא משום דטומאת בית הסתרים בר) [דהתם אמרי' דטומאה] דמוקי לה כר"מ ומיהו היא ואמאי לא אתיא כרבי יוסי וניימא דטמא משום דמקבל טומאה משעת פריסתו כדאמרינן בפרק בהמה המקשה (שם דף עב:) בשלש על שלש בר) (הבגד הבאות מבגד גדול דבשעת פריסתן מאהיהן מקבלות טומאה מאהיהן וי"ל דבהעור והרוטב (שם דף קכח:) מיירי אפילו אין נשאר באבר כדי להעלות ארוכה כשחותכו דלא מטמיא ומיהו קשה בסוף כילד טולין (פסחים דף פה:) גבי יולת גזרו ביה טומאה אי לא גזרו דקאמר ת"ש אבר שיצא מקצתו חוזר כו' ואי אמרת גזרו ביה רבנן טומאה כי חתיך ליה מאי הוי הא קא מטמא ליה ומשני טומאת בית הסתרים היא ולא מטמא ואכתי הא קא מטמא בשעת פריסתו ואין לומר דליכא כביעור במה שבחוץ דא"כ לא הוה צריך לטעמא בית הסתרים ואליבא דרבינא הוא דמשני הכי אבל אמר דמיירי בפסחים (דף פה.) והבהעור והרוטב (חולין דף קכח:) מוכח דלא מקבל טומאה בשעת פריסתו גבי אבר המדולדל בחלב ומיהו לא מסתברא דמיתוקה הייתי בפסחים בניתצה לא בר) בעל כרחו דהא קתני חותך עד שמגיע לעצם ולקולף עד שמגיע לפרק וחותך ושמא כשחותך בסכין לא מקבל טומאה בשעת פריסתו לפי שהסכין מפריש בין זה לזה א"נ מתחך בסכין מעט ומשליך וחוזר ומתחך מעט [ומשליך] עד שמתחך את כולו שאינו נוגע בכשר בבת אחת וכן מפרש בהדיא בירושלמי בתחך כל שהוא ומשליך ואם תאמר אמאי איצטריך לשנויי בהעור והרוטב (שם דף קכט.) דאתיא כר"מ לימא דחיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו דקתאמר רבינא בפרק בהמה המקשה (חולין דף עב:) ובפרק כילד טולין (פסחים דף פה.) ויש לומר דהשתא קונגיא דלא כרבינא א"נ לא אמרינן חיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו אלא בדבר העומד ליתחך כי הכא (ג) דבשר שיצא והוציא עובר את ידו ודומיא דידות הכלים שעתיד לקנכן ואם תאמר בפרק ואלו קשרים (שבת דף קיב:) ובפרק ב' דעירובין (דף כד.) דאמרינן סנדל שנפסקה אחת מחזאיו ותיקנה טמא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ופריך מאי שנא דאשונה דהא קיימא

מדרס. שסכך עליו זב: **ועשאו וילון.** פרשו לפני הפתח וקבעו שם: **טהור מן המדרס.** ולא יטמא עוד אדם ח] שהרי אין עשוי למדרס וכל שאינו ראוי למדרס אינו טמא מדרס דאמרינן במסכת מגיגה (דף כג.): מי שמיומחד ליישיבה יצא זה בו] שאומר לו עמוד ועשה מלאכתנו אבל טמא מגע מדרס לטמא אוכלים ומשקים ט] כמי שנגע במדרס: **אלא.** להכי מהני ליה וילון שאם נגע בו זב קודם שעשאו וילון והיו עליו שתי טומאות מדרס ומגע עכשיו טהור מן המדרס מלטמא אדם או כלים ונשתרה עליו יא] תורת מגע לאוכלין ומשקין: **כי נגע בו זב מיהא טמא.** נמי טומאת מגע יב] אפי' לבסוף לאחר שנטמא מדרס אלא יג] טומאת מגע להאי עניינא שכשיעשו וילון ויטהר מן המדרס תחול עליו טומאת מגע: **ואמאי נימא הא שבע ליה.** טומאת מדרס: **דילמא מקמי מדרס.** נגע בו ואח"כ דרס עליו דהכא ליכא למיפרך הא שבע ליה (ו) יג] משום דטומאה אחרינא תמוה מן הראשונה ואלה עליה אבל **הכא גבי** יד] עשרונות: **דאידי ואידי.** לראשונה ושניה קלה היא דבין זו ובין זו טומאת אוכלין היא טו] ולא חיילא שניה כלל: **אלא מסיפא.** נפקא דלא אמר שבע לה טומאה: **אחסון טומאה** טז] **מדרס.** שאפילו י' מלעות תחתיו כולן יז] מטומאות מדרס: (ו) **מגע מדרס.** משום דנגע בעליון ונפקא מינה שכשיעשו לתחתון וילון ויטהר מן המדרס עדיין יהא טמא טומאת מגע: **לימא שבע ליה.** טומאת מדרס: **הכא כזה אחר זה.** גבי תלאי עשרונים: **אחוד וראשון מצטרפין.** וטומאת הראשון מחמת זה בלירוף כלי: **מופרש.** שהפרים תחת זה אינו מצטרף לפסול עמו שהרי לא הופרש ע"מ להצטרף עם האחוד יח] שהרי שניהם אחוזים: **בני ביקתא דהדדי.** בני בית אחד הן שכולן מכח מנחה יט] אחד בלו: **ביקתא.** בי עקתא כ) בית לר: **קמץ מן הראשון שניהם האחרים אין נאכלין.** שהרי שניהם נזקקין לקומצו של ראשון וקומץ אינו מתיר אלא עשרון אותו מאי שהופרש ממנו ואחד מן המאתים הללו וכיון דלא כא] ידע איזהו לא נאכל לא זה ולא זה: **ושירי' דידיה.** דאותו תאי עשרון ראשון שהופרש ממנו הקומץ: **והא איכא דנקא דקומץ דלא קריב.** דהא תילתא דהאי קומצא אינו משוב כב) ממתמת תאי עשרון השלישי הוא שהרי שלשתן החקקו לקומץ זה הילכך הוי האי קומץ מסר תילתא דמטי דנקא לכל חד משני חצאי עשרונים המכשירים את המנחה. דנקא שאית. דנקא קומץ לכל תאי עשרון מן השנים שהמנחה נכשרת בהן: **אמר רב אשי.** הגך מתני פירכי לאו פירכי דכיון דלא קמץ אלא מן האחד קמיצת המנחה בדעתא דכהן תליא וכהן כי קמץ אדעתא דעשרון חד הוא דקמץ הילכך קומץ קריב כג] שיירי ראשון נאכלין והשניים אינן נאכלין משום דאין לעמוד על כג] סופו איזה מהן נעקרה עם הראשון בדעת הכהן להיות ניתר בקומץ: מתני'

בניתצה (כ) כ) בעל כרחו דהא בכריתות בפרק אמרו לו (דף טו:) מטמא דלא מקבל טומאה בשעת פריסתו גבי אבר המדולדל בחלב ומיהו לא מסתברא דמיתוקה הייתי בפסחים בניתצה לא בר) בעל כרחו דהא קתני חותך עד שמגיע לעצם ולקולף עד שמגיע לפרק וחותך ושמא כשחותך בסכין לא מקבל טומאה בשעת פריסתו לפי שהסכין מפריש בין זה לזה א"נ מתחך בסכין מעט ומשליך [ומשליך] עד שמתחך את כולו שאינו נוגע בכשר בבת אחת וכן מפרש בהדיא בירושלמי בתחך כל שהוא ומשליך ואם תאמר אמאי איצטריך לשנויי בהעור והרוטב (שם דף קכט.) דאתיא כר"מ לימא דחיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו דקתאמר רבינא בפרק בהמה המקשה (חולין דף עב:) ובפרק כילד טולין (פסחים דף פה.) ויש לומר דהשתא קונגיא דלא כרבינא א"נ לא אמרינן חיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו אלא בדבר העומד ליתחך כי הכא (ג) דבשר שיצא והוציא עובר את ידו ודומיא דידות הכלים שעתיד לקנכן ואם תאמר בפרק ואלו קשרים (שבת דף קיב:) ובפרק ב' דעירובין (דף כד.) דאמרינן סנדל שנפסקה אחת מחזאיו ותיקנה טמא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ופריך מאי שנא דאשונה דהא קיימא

חצי הקומץ, היאך שיריו נאכלין לחצי עשרון היה ראוי חצי קומץ: וקומץ גופיה היכי **קריב הא איכא ביה תלתא חולין.** שהוא קומץ של עשרון וחצי, ואותו חצי עשרון שלישי חולין הוא שאינו קדוש:

עין משפט נר מצוה

מז א מיי' פכ"ג מהל' כלים הל"י:
מז ב מיי' פי"ח מהל' פסולי המ"מ הל' כו:
מח ג ד מיי' שם הל' כז:

שינויי נוסחאות

א) ת"ר יוסי וכי בחתם מדרס. (שי"מ וכן הגיה הב"ח): ב) כו הזב מיהא ואפי' לבסוף טמא מדרס ומגע הזב אמאי נימא. (שי"מ): ג) כש"ק: ד) ושיריו דידיה. (שי"מ): ה) הא אינה תילתא דקומץ דלא קריב. פי' שהרי מתמת תלי העשרון הוא שהרי שלשתן החקקו לקומץ זה הילכך הוי האי קומץ מסר תילתא. ל"א הא דהיינו דנקא לכל אחד ואחד מעני תלאי עשרון הצריכין למנחה והיינו תילתא דנמיהן יחד. (ש"מ): ו) תילתא. (ש"מ): ז) מל"ל אמר רב אשי הכא דמקבל הקומץ. (מ"ה, וכ"ה הב"ח): ח) אלא וכלים שהרי אין עשוי למדרס עוד וכל שלאו. (ש"מ): ט) ל"ל שאומרים. (ישר וטוב): י) כמו. (צ"ק): יא) עליו טומאת מגע. (ש"מ): יב) אלה עליו טומאת. (ש"מ): יג) שבע ליה טומאה משום דטומאה אחרונה תמוה. (ש"מ): יד) גבי חצאי עשרונים. (ישר וטוב): טו) אוכלין היא לא חיילא שניה. (ש"מ): טז) ל"ל טמא. (מ"ה): יז) טמאות מדרס ומגע מדרס והכ"ל. (צ"ק): יח) עם הלבוד למנחה: הס"ד ומה"ד מופרש וראשון מצטרפים שהרי חבירים הדיו: הס"ד ומה"ד נטמא הראשון שניהם האחרים מצטרפין שהרי שניהם חבריה: הס"ד. (ש"מ). וגי' ל"ק הלבוד: הס"ד והשאר יש לממוק: יט) מנחה אחת באים: הס"ד. (ש"מ וכנרי"ז בצ"ק): כ) וכיון דלא ידעי' לחזו אינו נאכל. (ש"מ): כא) משום שהרי מתמת. (ש"מ): כב) ושירי הלשון. (ש"מ): כג) על סופן לאיזה מהן. (ש"מ): כד) וכי בחתם מדרס נגע זה הס"ד. (ש"מ): כה) ל"ל דאל"כ. (ישר וטוב): כו) החותך כזית בשר מאבר. (מ"ה): כז) ואפשר עוד לתרץ כי' הפסרים מטמיא דמוקי לו'. (צ"ק). ועי' מענה לגלן פי"ב מאה"ש ה"ל ומוה"ל כלים פי' ל"ח פק"ח: כח) ל"ש"ק: כט) תיפח הכנד מתחקה. (ש"מ וצ"ק): ל) בניתצה בכל כחו דהא. (ש"מ וכן הגיה הב"ח): לא) דפסחים בניתצה בכל כחו. (רש"ק וצ"ק): לב) כי הסיא דאבר שיצא מקצתו. (ש"מ וכן הגיה הב"ח):

שיטה מקובצת

מדרס ועשאו וילון טהור מן המדרס. פלינא דרבי (יהודה) [מאיר] אבל טמא מגע מדרס משום דטנגע בו נמשא ונמשא שהיא עמאה מדרס בחבריהם והוה ליה מגע מדרס לטמא אוכלין ומשקין ואע"ג דסלקא מיניה טומאת מדרס שצא טומאת עומאה אמורה לטמא אדם וכלים הואיל ואיט מיוחד למדרס: **וכי** באיזה מדרס וכו'. ואי משום שנגעת כל נמשא ונמשא בחברתה טומאת בית הסתרים אינו מטמא: **בשני** דרבנן המקופלין בו'. ול"ל דמייריי כשיש אויר מפסיק בין עליון לתחתון דאי אמקופלין זה ע"ג זה בלא הפסק אויר נמצא שהכבוד עצמו על שניהם יחד ואע"כ העליון מיה היה לו ליטמא מגע מדרס בבת אחת כמו בתחתון אבל כשיש אויר מפסיק ביניהם נמצא נמשא מדרס על העליון קודם שיגע בתחתון ואז לא אתה ביה מגע מדרס דהוי ליה טומאה קלה על החמורה: **ואמאי** נימא שבע ליה. טומאה חמורה על טומאה קלה אבל הכא בזה אחר זה אמר רבא עשרון שחלקו ואבד אחד מהן והפריש אחר תחתיו ונמצא הראשון והרי שלשתן מונחין בביסא נטמא אבוד וראשון מצטרפין מופרש אין מצטרף נטמא מופרש מופרש וראשון מצטרפין אבוד אין מצטרף נטמא ראשון שניהם מצטרפין אביי אמר אפילו נטמא אחד מהן נמי שניהם מצטרפין מ"ט כולהו בני ביקתא דהדדי נינהו וכן לענין קמיצה קמץ מן האבוד שיריו וראשון נאכלין מופרש אינו נאכל קמץ מן המופרש שיריו וראשון נאכלין אבוד אינו נאכל קמץ מן ראשון שניהם אינן נאכלין אביי אמר אפילו קמץ מאחד מהן שניהן אינן נאכלין מ"ט כולהו נמי בני ביקתא דהדדי נינהו מתקיף לה רב פפא ד] ושירים דידיה מיהא נאכלין הא איכא ה] דנקא דקומץ דלא קריב מתקיף לה רב יצחק בריה דרב משרשיא וקומץ גופיה היכי קריב הא איכא ו] תלתא חולין (ז) ז] רב אשי ד]אמר קומץ בדעתא דכהן תליא מילתא וכהן כי קמיץ אעשרון קא קמיץ:

מתני'

מאי שהופרש ממנו ואחד מן המאתים הללו וכיון דלא כב]ידע איזהו לא נאכל לא זה ולא זה: **ושירי' דידיה.** דאותו תאי עשרון ראשון שהופרש ממנו הקומץ: **והא איכא דנקא דקומץ דלא קריב.** דהא תילתא דהאי קומצא אינו משוב (ח) ממתמת תאי עשרון השלישי הוא שהרי שלשתן החקקו לקומץ זה הילכך הוי האי קומץ מסר תילתא דמטי דנקא לכל חד משני חצאי עשרונים המכשירים את המנחה. דנקא שאית. דנקא קומץ לכל תאי עשרון מן השנים שהמנחה נכשרת בהן: **אמר רב אשי.** הגך מתני פירכי לאו פירכי דכיון דלא קמץ אלא מן האחד קמיצת המנחה בדעתא דכהן תליא וכהן כי קמץ אדעתא דעשרון חד הוא דקמץ הילכך קומץ קריב כב] שיירי ראשון נאכלין והשניים אינן נאכלין משום דאין לעמוד על כב] סופו איזה מהן נעקרה עם הראשון בדעת הכהן להיות ניתר בקומץ:

מתני'

[נלח] מטמיא בח] [דהתם אמרי' דטומאה] דמוקי לה כר"מ ומיהו היא גופא תימא ואמאי לא אתיא כרבי יוסי וניימא דטמא משום דמקבל טומאה משעת פריסתו כדאמרינן בפרק בהמה המקשה (שם דף עב:) בשלש על שלש בכב] (הבגד הבאות מבגד גדול דבשעת פריסתן מאהיהן מקבלות טומאה מאהיהן וי"ל דבהעור והרוטב (שם דף קכח:) אין נשאר באבר כדי להעלות ארוכה כשחותכו דלא מטמיא ומיהו קשה בסוף כילד טולין (פסחים דף פה:) גבי יולת גזרו ביה טומאה אי לא גזרו דקאמר ת"ש אבר שיצא מקצתו חוזר כו' ואי אמרת גזרו ביה רבנן טומאה כי חתיך ליה מאי הוי הא קא מטמא ליה ומשני טומאת בית הסתרים היא ולא מטמא ואכתי הא קא מטמא בשעת פריסתו ואין לומר דליכא כביעור במה שבחוץ דא"כ לא הוה צריך לטעמא בית הסתרים ואליבא דרבינא הוא דמשני הכי אבל אמר דמיירי בפסחים (דף פה.) והבהעור והרוטב (חולין דף קכח:) מוכח דלא מקבל טומאה בשעת פריסתו גבי אבר המדולדל בחלב ומיהו לא מסתברא דמיתוקה הייתי בפסחים בניתצה לא בר) בעל כרחו דהא קתני חותך עד שמגיע לעצם ולקולף עד שמגיע לפרק וחותך ושמא כשחותך בסכין לא מקבל טומאה בשעת פריסתו לפי שהסכין מפריש בין זה לזה א"נ מתחך בסכין מעט ומשליך [ומשליך] עד שמתחך את כולו שאינו נוגע בכשר בבת אחת וכן מפרש בהדיא בירושלמי בתחך כל שהוא ומשליך ואם תאמר אמאי איצטריך לשנויי בהעור והרוטב (שם דף קכט.) דאתיא כר"מ לימא דחיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו דקתאמר רבינא בפרק בהמה המקשה (חולין דף עב:) ובפרק כילד טולין (פסחים דף פה.) ויש לומר דהשתא קונגיא דלא כרבינא א"נ לא אמרינן חיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו אלא בדבר העומד ליתחך כי הכא (ג) דבשר שיצא והוציא עובר את ידו ודומיא דידות הכלים שעתיד לקנכן ואם תאמר בפרק ואלו קשרים (שבת דף קיב:) ובפרק ב' דעירובין (דף כד.) דאמרינן סנדל שנפסקה אחת מחזאיו ותיקנה טמא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ופריך מאי שנא דאשונה דהא קיימא

מסורת הש"ס

ח) [שבת עז:].

הגהות הב"ח

(א) גמ' ת"ר יוסי וכי בחתם מדרס: (ב) שם בטמא מדרס ולמ"כ ר"ש ר"ל בפופן זה נמשא: (ג) שם ואמאי לימא: (ד) שם אמר רב אשי קומץ: (ה) רש"י ד"ה כי נגע וכו' ואפילו וכו' תלה עליו טומאת מגע: (ו) ד"ה דילמא וכו' הא שבע ליה טומאה מעוס: (ז) ד"ה ומגע מדרס וכו' מגע מדרס הס"ד: (ח) ד"ה הא דמחמת וכו' דמחמת: (ט) תוס' ד"ה ועשאו וכו' משקיבע הס"ד ולמ"כ מ"ש וכו' בחתם וכו' שמטמא מדרס דאם לא כן אמאי ליה: (י) ד"ה כי נגע וכו' וקמ"ל וכו' בחתם: (כ) בא"ד בניתצה בכל כחו דהא: (ל) בא"ד בדבר העומד ליתחך כי הכא דאבר שיצא מקצתו וחוזר עוכר:

גליון הש"ם

גמ' אמר רבא עשרון שחלקו ואבד א' מהן. עי' לקמן דף פ' ע"ב תוס' ד"ה מולגו:

רבינו גרשום

אבל הכא דחזר טבול יום ונגע פעם שניה **דאידי** [**ואידי**] טומאה קלה. דטבול יום, אמרינן שבע לה טומאה מפעם ראשון: **התם.** בסדרינין אמרי' התחתון טמא מדרס ומגע מדרס, **דבבת** אחת נטמא במדרס ובמגע מדרס, הלכך טמא בשתיהן דשתיהן באו כאחת: **הכא** בטבול יום **בזה אחר זה.** דשתי פעמים נגע אמרינן שבע לה טומאה: **אבוד וראשון** מצטרפין. דהוו מוקדשין אותו שהפריש תחתיו אין מצטרפין. עם הראשון, דלא קדוש עמו מתחלה: **נטמא מופרש מופרש וראשון מצטרפין.** דהוו מוקדשין יחד: **אבוד אין מצטרף.** למופרש, דלא היה קדוש עמו: **נטמא ראשון.** להכי קרי ליה ראשון שלא נאבד: **שניהם מצטרפים.** לו, שהיו קדושין עמו: **בני ביקתא דהדדי נינהו.** כלומר שני זה לזה היאך, שאם מטמא האבוד אינם"ר שאין מצטרף אלא עם הראשון שקדם עמו הרי חזרו הראשון המצטרף עם המופרש שקדם עמו, וכן אם מטמא המופרש אינם"ר שאין מצטרף לו אלא עם הראשון כיון דאבוד מצטרף עם הראשון שניהם מצטרפין עמו: **קמץ מן הראשון שניהם אין נאכלים.** מאי טעמא ששניהם היו קדושים עמו ומצטרפין אהדדי והוו ליה עשרון וחצי ואין קומץ אחד מחיר עשרון וחצי: **מתקיף לה רב פפא ושיריו דידיה הראשון מיהת נאכלין והא איכא דנקא קומץ דלא קרב.** שתות קומץ חסר לו לחצי עשרון ראשון שהיה ראוי להקריב בעודו ולא קריב, כיצד כשתחלק הקומץ לששה יצאו לכל חצי עשרון שני חלקים וחסר לכל חצי עשרון שתות אחת מבחצית הקומץ, והואיל וחסר לחצי עשרון ראשון שתות אחת שלא הגיע לו

ג) ר"ל לאביי דמטיה דלא אמרינן שבע ליה טומאה אפי' בזה אחר זה תקשה ליה מסיפא דכו'. (גליון). ד) ר"ל ותתם נמי נימא דלא קמץ כך על העשרון שסופרים למנחה זו ולא על התערובות. (גליון).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

מתני' נטמא [א]הקומץ והקריבו הציץ מרצה יצא והקריבו אין הציץ מרצה שהציץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא: **גמ'** [ב]תנו רבנן [1]ונשא אהרן את עון הקדשים וכי איזה עון הוא נושא אם תאמר עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב א"ת עון נותר הרי כבר נאמר לא יראה הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור מתקיף לה רבי זירא אימא עון יוצא שהותר מכללו בבמה אמר ליה אביי אמר קרא [1]לרצון להם לפני ה' עון דלפני ה' אין עון דיוצא לא מתקיף לה רבי אילעא אימא עון שמאל שהותר מכללו ביום הכפורים אמר ליה אביי אמר קרא עון עון שהיה בו ודחיתיו לאפוקי יוה"כ דהכשירו בשמאל הוא רב אשי אמר עון הקדשים ולא עון המקדישין אמר ליה רב סימא בריה דרב אידי לרב אשי ואמרי לה רב סימא בריה דרב אשי לרב אשי ואימא עון בעל מום שהותר מכללו בעופות דאמר מר [3]תמות וזכרות בבהמה ואין [2]תמות וזכרות בעופות אמר ליה עליך אמר קרא [2]לא יראה [3]כי לא לרצון יהיה לכם: תנו רבנן [3]דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה במה דברים אמורים ביחיד אבל בציבור בין בשוגג בין במזיד הורצה [7]ובעובד כוכבים בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא

מתני' נטמא [א]הקומץ והקריבו הציץ מרצה יצא והקריבו אין הציץ מרצה שהציץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא: **גמ'** [ב]תנו רבנן [1]ונשא אהרן את עון הקדשים וכי איזה עון הוא נושא אם תאמר עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב א"ת עון נותר הרי כבר נאמר לא יראה הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור מתקיף לה רבי זירא אימא עון יוצא שהותר מכללו בבמה אמר ליה אביי אמר קרא [1]לרצון להם לפני ה' עון דלפני ה' אין עון דיוצא לא מתקיף לה רבי אילעא אימא עון שמאל שהותר מכללו ביום הכפורים אמר ליה אביי אמר קרא עון עון שהיה בו ודחיתיו לאפוקי יוה"כ דהכשירו בשמאל הוא רב אשי אמר עון הקדשים ולא עון המקדישין אמר ליה רב סימא בריה דרב אידי לרב אשי ואמרי לה רב סימא בריה דרב אשי לרב אשי ואימא עון בעל מום שהותר מכללו בעופות דאמר מר [3]תמות וזכרות בבהמה ואין [2]תמות וזכרות בעופות אמר ליה עליך אמר קרא [2]לא יראה [3]כי לא לרצון יהיה לכם: תנו רבנן [3]דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה במה דברים אמורים ביחיד אבל בציבור בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא הורצה [7]ובעובד כוכבים בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא

ליטמא מדרס ומגע דהא קגבע בתמתון וי"ל דיודע היה לבני שים חילוק אלא לרבא הוה מקשה משום דאית ליה שבע טומאה אפי' היכי דמהני מגעו לטמא אחר דא"כ אפילו בבא אחת נמי מיטמא שבע ליה טומאה ולא ליחול עליה טומאת מגע אי נמי משום בא אחת לזה אחר זה לעליל דהוי קלה על קלה: **ונשא אהרן את עון הקדשים כו'.** פי' הקונטרס בפ"ק דפסחים (דף טז:) [יב]גרסינן אם עון נותר הרי כבר נאמר לא יחשב ואם עון פיגול הרי כבר נאמר לא ירצה ופי' דהכי איתא בפ"ג דזבחים (דף כח:) דאיסורא רבה חוץ לזמנו שהוא בכרת מקרא רבה ופרשה רבה בפרשת צו ואיסורא זעזע דחוץ למקומו דליכא כרת מקרא זעזע ופרשה זעזע בפרשת קדושים והניא דאיכא דהכי איתא בפ"ב ור"מ גרים אי איכא בפיגול לא יחשב ונעוטר לא ירצה משום דמסקינן בפ"ב דזבחים [יג]ותרוייהו מקרא אריכא נפקי דכתב ביה לא ירצה ולא יחשב ומה שנזכר פיגול קודם לנותר אע"ג דבמקרא כתיב בראשא חוץ לזמנו משום דלשון פיגול כתב במקרא בהדיא: **אם** עון נותר כו'. נלמ' נותר ממש קאמר כדאמר בזבחים [טו] לאחר שהוכשר יחזור ויפסל אלא מתשבח נותר דהייגו מתשב לאוכלו חוץ לזמנו: **הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור.** וא"ת [יד]מיפוק ליה דלא נשבחת בה מידי דמתוקש ביה קרא אלא בטומאה ואומר ר"מ משום דכתיב לרצון להם משמע דבר שהוא לרצון במקום אחר ולהכי דחיק לאשמועי הותר מכללו בכל הני דפריך וא"ת ונותר ופיגול היכן הותרו מכללן דאיכתיב ביה לא ירצה ולא יחשב ואומר ר"ת דפיגול הותר מכללו בבמה דלא שייך שם מתשבח חוץ למקומו ונותר כדי נקבה ואגב פיגול נקט נותר הואיל ואשכח ביה קרא אע"ג דלא צריך אי נמי הותר מכללו בראשו של מזבח דאיכא למ"ד אין ליהנ מועלת [טו]שם בריש תמיד נשחטו (זבחים דף פז:) ומיהו פלוגתא דאמוראי היא וקשיא למ"ד ליהנ מועלת ונראה דנותר יש ללמדו עון עון [יז]מדילין ליה ופיגול נמי מצי למילף הכי ועוד יש לפרש דנותר הותר מכללו בבמנחת כהנים ומנחת כהן משיח וקומץ וכל דבר שאין לו מתירין דאין חייבין עליו משום פיגול כדתנן בזבחים בפרק בית שמאי (דף מג.) ואפי' פסולא נמי נראה לליכא כדאמרינן בסוף פ"ק דזבחים (דף יד.) מודה רבי שמעון בהולכת מנחות הפסיימות ופריך והאמר רבי [יח](ישמעאל) כל שאינו בא מזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פיגול ומשני מודה ר"ש לפסול מקל ומומר ומה שלא [יט]לשמן הכשר בשלמים פסול בחטאת חוץ לזמנו הפסול בשלמים אינו דין שפסול בחטאת משמע דאי לאו קל וחומר הוה אמינא דאפי' פסולא ליכא ל"ק במנחת כהנים ומנחת נסכים דליכא קל וחומר דלא איפסלי שלא לשמן ליכא פסול כלל אלמא אשכחן נותר דהותר מכללו לגמרי: **אימא** עון יוצא כו'. מעון דזרות שהותר מכללו בבמה הוה מצי לאקשויי ולשנויי [כ] כגון מעון יוצא: **ואימא** עון שמאל שהותר מכללו ביום"כ. הא דלא קאמר בהולכת אבריהם לכבש דלאמר בסוף [כא] פ"ק דזבחים (דף יד)

הרגל של ימין בשמאלו משום דאין זו עבודה המעכבת כפרה ומהאי טעמא נמי לא פריך מעון ליל שהותר לאיברים ופדרים:

עון קדשים ולא עון המקדישים. מימה הא למ"ד טומאה דחויה היא בצבור ובעיא ליה לרבוי [כב]דאמרינן בפ"ק דיומא (דף ז:) דמרלה על הכהנים העושים בטומאה ולעיל בהקומץ זועזע [יז] פירשתי: **ואימא** עון בעל מום שהותר מכללו בעופות. וא"ת ואמאי לא פריך מעון טריפה שהותר במליקה דהא חשיב הותר מכללו בפרק קמא (לעיל דף ו.) דאמר טריפה שהותרה מכללה מאי איכא אילימא בעולת העוף כו' ובטריפה לא כתיב לא ירצה ולאחיי דאמרי דמשני עון שהיה בו ודחיתיו ניחא דלאפוקי טריפה מליקה [כג]שהוכשרה בכך אבל לא דמשי אפילו דאמרינן עון קדשים ולא עון חולין לאפוקי טריפה דשייך בחולין וא"ת [כד] עון אונן שהותר מכללו אבל כהן גדול ונרב אשי דמשני לעיל עון קדשים ולא עון מקדישין ניחא אלא לאחיי קשיא שמא אית להו דהדדי וא"ת ואימא עון דמחוסר זמן כגון חוץ מ' שהותר מכללו בעופות דאמר בפ"ק דחולין (דף כב:) דבני יונה כשירין משיעלעו דם ושל לומר דכתיב ביה לא ירצה דהא [כה] מיום השמיני והלאה ירצה כתיב הא קודם לא ירצה ומיהו קשה מעון אותו ואת בנו דהותר מכללו בעופות ולפי מה שפי' עון קדשים ולא עון חולין ניחא ועוד אמרינן בפ' אותו ואת בנו (שם דף פ:) דכל הפסולין שנשחט ושה הרי הם בלא ירצה: **אבל בצבור בין בשוגג בין במזיד הורצה.** מימה דבהאשה רבה (יבמות דף ל.) מייתי ריש"א דהך בריי"א ודייק עלה והא הכא [כו]דרבוי מרבי ליה דתניא על מה הלין מרלה כו' והשתא מסיפא גופא הוה ליה לאתויי דלקתנו בסיפא הכא דבצבור בין בשוגג בין במזיד הורלה ומשמע הוא הדין יחיד אי לא משום דביחיד קנסינן מזיד ויש לומר דאי מיסיפא הוה אמינא דטעמא דמשום דבעי לא אלא משום דטומאה הותרה בצבור אף אי לא מיסיפא לא אמינא דטומאה הותרה בצבור אף אי לא משום דטומאה הותרה בצבור אף אי לא מיסיפא הוה אמינא דטעמא דמשום דבעי לא אל